

Latweeschu Awises.

47. gaddagahjums.

No. 27.

Dreschdeenä, tanni 3. (15.) Juli.

1868.

Latweeschu Awises libds ar saweem veelikumeem maassa 1 rubli sudr. par gaddu. Kas us sawu wahrdu awistellehs 24 effemplarūs, wehl weenu dabbus flah parwelti. Ja-apstelle: Zelgawā Latw. awischu nammā pee Janischewski; — Ribgā pee Daniel Winus, teateka un wehwera celas suhl, pee su. Zabna bahūzas jaunata mahitaja Wineller un pee Dr. Buchholz, leelā Alekxander-celā Nr. 18. — Wiissi mahitaji, skobmeitēri, pagasta walditaji, skribwēri un zitti tautas draugi teek luhgit, lai lassitajeem apgabda to awistelleschanu. — Medaktora adresse ir: „Pastor Bierhoff, Schloß pr. Riga.“

Mahitajs: Waldibas pawehles. Politikas wahreflats. Datschabas su-
mas. Prubtschi nah! Prubtschi nah! Sēh weens kaisars ir ehdis.
Preektsch baddazetejeem. Wisjamahtas suwas. Studinatschanas.

Waldibas pawehles.

Widsemmes gubernijas waldiba tanni 19. Juni isslud-
dinajuse: ka tannis pagasta likkumos no 19. Februāra
1866. tanni § 32 tee wahdi: „un par scho teesu
spreedumeem arri diwju neddelu starpā pee
pafcha gubernatora warr schelotees.“ — ar
generalgubernatora simu ir atwesti no tahs kummissiones,
kas ir par semneeku leetahm un ka pehz to pagasta lik-
kumu no 19. Februāra 1866 — 43aja § teem atwesteem
wahdeem weelā celikts schis nolikkums: „Suhdsibas
pret usrauguteesu spreedumeem diwju ned-
delu starpā teek peenesti pee tahs kummis-
sionēs, kas par Widsemmes semneeku lee-
tahm.“

Wids. gubern. wald. tanni 19. Juni isslud-
dinajuse: Pagastu likkumu no 19. Februāra 1866 — 2ā §,
peeliff. 1. ir preektschraftstihst, ka usraugu-teesahm ja-
apstiprina tahs lohprahitigahs pagastu peedallischanohs,
waj saweenofchanohs par weenu pagasta teefas aprinkti;
bet usraugu-teesahm schahdu peedallischanohs, waj sawee-
nofchanohs katru reis buhs leegt, ja zaur to melletu pee-
dallischanohs, waj saweenofchanohs par weenu pagasta
teefas aprinkti, teek ectaishts til leelā pagasts, waj til
leelā pagasta teefas aprinkis, ka ta waldischana waj tee-
fas darrifschana zaur to paleel gruhta waj ne-isdarrama.
Ir schinni leelā tam, kas ar to spreedumu nau ar meeru,

irer krihw gadda starpā par to schelotees pee gubernatora,
kas tad to leetu nodohd tai kummissionei, kas par sem-
neeku leetahm, lai ismelle un pehz likkumeem apspreekch.

Wids. gubern. wald. tanni 14. Juni isslud-
dinajuse: Kad pehdigā laikā daudskahrt notizzis, ka tahdi zilweki
pagasta wahrda preektsch teefas runnajuhschi, kam pehz lik-
kumeem tahds spehks nebija; — kad arri pagasta teefas
islikkuschahs par pagastu waldineekeem, ihpafchi preektsch
pagasteem suhdsibas un luhgtschanas rakstus nodewufchi
pee teefahm un walditajeem; — kad beidscht pagasta-
waldischanas lohzeekli usmettuschees par zittu pagasta-lohze-
klu ihpafchu wajadhibu aistahwetajeem, ka p. pr. schee
par rentneeku renti suhdsesjufchi, ka buhtu pahraugsta: —
tad us tahs kummissionēs peeprassifschanu, kas ir par
Widsemmes semneeku leetahm un generalgubernatora lunga
etzellenzes usbildefschana par peepildifschanu, wisseem kam
dalka, par eewehroschana zaur scho teek issludinahts:

1) ka teem pagasta aistahwetajeem, kas zaur pagasta-
weetneeku pulka spreedumu preektsch ta uszelta (pag. liff.
§ 11, punkte 1), winnu darrifschana preektsch teefahm.
par apleezinaschana ja-eeohd tahs protokolēs norakstis,
kas par scho spreedumu ir usnemta (pag. liff. § 13) un
kas jaweeleef flah pee winnu peenestamahm luhgtschanahm
un schelofschanahm;

2) ka wiissi tee, kas iszellahs par sawu pagastu aif-
stahwetajeem, bes ka wiini warretu usrahdiht to tanni
punktē 1. peeminnetu apleezinaschana, ir atraidami libds
ar sawahm luhgtschanahm un schelofschanahm;

3) ka pagasta teefahm, kas pehz pag. liff. § 25 til
irer flaidras justiz-teefas, us preektschu nebuht wairs, ka

pehz wezzeem likkumeem to mehdsja darriht, nebuhs eejauktees pagasta-waldifchanas leetās; bet kad tomehr notika, tad tee pagasta teefnefchi, kas to darrijufchi, krittihs atbildefchanā par ammata fpehla pahrfahpfchanu;

4) ka pagasta-waldifchanas lohzeekleem, par issarga-fchanu no tahs strahpes, kas ammata fpehlu pahrfahpfchanai irr nolikts, — teef aifleepts usmestees par zitu pagasta-lohzeeku ihpafchu labbumu aifstahwetajeem, kur pafcham pagastam nekahda dakla nau.

Politikas pahrfats.

Areewuwalfts waldiba, lihds kà to sinu bij dabujufe, ka Serbijas firsts nokauts, tuhliht irr apleezinajufe, ka Serbijas leetās negribboht eejauktees un zerrejoht, ka ir tee zitte leelwaldneeki tāpat darrijoht. **Serbeefchi** preefch jauna firsta iswehlefchanas tik tahdus tautasweetneekus ween bij zehlfufchi, kas no nokauta firsta Michaēla draugu puffes un kas to jauno Milan Obrenowitsch, Michaēla brahlemu, fohlijahs iswehleht par firstu. Wiffi 504 weetneeki pee laika aifsteidlahs us Belgradi, un tanni 3. Juli (21. Juni) ta Skuptfchtina*) weenprahrtigi to jauno Milanu eezehla un issauza par Serbijas firstu. Wiffi laudis lohti preezigi. Kamehr jaunajs firsts wehl nau pilnōs gaddōs, wiina wahrdā waldihō 3 ministerei. Milana mahte un Michaēla atraitne Julie nedfihwohs wis Serbijā pee ta jaunaja firsta, bet paliks laikam Wihnē. Jo Serbeefchi labprahht negribb feewifchku waldibu un padohmu, talabb' ka wehl newarr aifmirst, ka to nokauta Anka bij Michaēla „welns“ (fk. Latw. Nr. 25). Kad Milans atbrauzā us Belgradi, tad laudis wiinu jagaidija ar ilgofchanohs. Pulfsteni swannija, leelgabbali rihba, laudis kledsa pa tuhstoscheem: „lai dshwo.“ To krahfchno jaunekli usfkattidami, zitti issauzahs „tas irr ih sti weens Obrenowitsch —“ un zitti, Deewu luhgdami, fazzija: „Deews lai wiinu usturr.“ Kai Deews nu jarga to jaunekli, ka winsch isaugtu par kreetnu wihrū ar stipru un ufzizzigu firdi! — Ta ismekleschana par firsta Michaēla fpeklaweem jau bij nobeigta, bet fpreedums wehl nau ifluddinahs tapehz, ka teefas atkal atraddufchas kahdas jaunās punktēs un ka weens no teem laundaritajeem atkal kahdas leetas isteizis, kas nu no jauna ja-ismekle. Kad fpreedums buhs ahra, tad to leetu no galla ifstahstifchu. Tik japeeminn, ka weens wirneekēs, kas tanni 29. (17.) Juni ar faweem saldateem gribbeja apwakteht to polizejas nammu Belgradē, kur tee apwainotee irr eelikti, leela tanschu pulka preefchā, no pakafas tikka nofchauts un ka tas fpeklawa sinnaja pasfehpteēs! **Prufschu** kehnam atnahza luhgfchanas grahmata no kahdeem jauneem Hannovereefcheem, kas us to bij pawadditi, ka arri teem dumpineekēem gribbeja peebeedroteēs, kas no idfihba wezza Hannoveres kehna par saldateem irr lihkti, lai weenreis ar fcho warreno kareafpehku no kahdeem simteem

wihreem atkal to Hannoveri ar warru dabbutu atnemt Prufschu kehnam; bet tee jaunee dumpineeki, fakerti un teefai nodohti, taggad sawu lakla fpreedumu dabbutufchi, nu fahza luhgtees, lai Prufschu kehniufch peedohdoht, fchee wairs nebuhschoht dumpoteēs. Wezjajs kehniufch Wilhelm fchohs pawadditus jauneklūs nu arri fchehlodams irr atlaidis. Weens Prufschu pawalstneeks, wahrdā Hafsburg Japanē ar kahdeem Japaneescheem bij fakahweēs, un Japaneeschi noschus iswilkufchi, fcho stipri eewainojufchi. Seemet-Wahzsemmes fabeedrotu walstju fuhthits no Japanes waldibas pagehreja, lai tohs laundaritajus apstrahpe. Japanes ahriku walstis-leetu ministeris tam fuhitam nu sinu dewis, ka tee laundaritaji papreefch ilgi zeetumā gullejufchi, tad us 30 deenahm tappufchi eeflehgti smaggās dsefēs. Seemet-Wahzsemmes fuhthits atbildejis, ka winsch nu effoht ar meeru un leelaku strahpi wairs nepagebroht, talabb' ka tas Hafsburg bijis tas usfahzejs. **Auftrijas** pawalstneeki dafchlahrt apleezina, ka ar teem jauneem basnijas, laulibas un fskohlas likkumeem gauſchi ar meeru un ka winneem tas nebuht nepatihkoht, ka pahwests un tee bifkapi fcheem likkumeem prettirunna; Wihnē laudis tam pahwesta fuhitam gribbejufchi wirfū mahkteēs un zaur to apleezinahht, ka wiini stahwoht us sawas waldibas puffi, bet patte waldiba tam dumpigam darbam prettistahwejufe. Nahdahs, ka Ungarijas bifkapi teem jauneem likkumeem nerunnahs wis prettim. Zitti Auftriefchi jau mahf runnahht, ka buhschoht pawiffam no pahwesta atfchirteēs, ja winsch wehl teem jauneem Auftrijas likkumeem prettirunnafchoht. **Italijā** runna, ka wezjajs Garribaldi atkal jau paleekoht nemeerigs un atkal kahdu jaunu kareu gribboht usfahkt us sawu rohku. Turines erzbifkaps, kas to Italijas krohuamantineeku laulaja, pee falaulafchanas bij fazzijis, ka ta Keemeru-kattoku basniza gan labbā meerā warretu dshwoht ar Italijas jaunu kehmina-walsti; pahwests to dabbutis dshirdeht un pawehlejis, lai erzbifkaps atnahkoht us Rohmu, par kahdu runnu atbildeht. Wehl tas erzbifkaps ne-effoht aifbrauzis. Wezjajs pahwests taggad dafchlahrt effoht flims, un tāpat arri wiina pirmajs padohmadewejs kardinals Antonelli paleekoht stipri wahjufch. **Galantes** appafsch-parlaments, kà laffitaji jau sinn, Gladstones padohmu puenemidams, irr nospreedis, ka Irlantē tai Anglikanu basnijai ja-afkaphjajs no fawahm laizigahm rekkeh un ka Keemeru-kattoku basnijai un tahm zittahm Irlantes basnijahm ja-atwehle weenadas rektes ar to Anglikanu basnizu. Bet nu wehl wirsparlaments to jauno likkumu rohka nehmis un to riktigi irr apgahjis pehz ministera Disraeli padohma; 97 lordu balsis gan fpreeda pehz appafsch-parlamenta padohma, bet 192 lordu balsis nospreeda, ka tai Anglikanu basnijai Irlantē sawas leelahs rektes un sawu leelu mantu buhs paturreht, kà pa wezzam. Abiffinijas uswarrefajs, generals Napier tiks ufzeltē par wirsparlamenta lohzeeki un tas Galantes kareafpehls, kas appafsch Napiera waddifchanas tohs Abiffineefchus ufwinnejis, mahjās nahkdams, tiks apfweizinahhts ar

*) Serbeefchi sawu tautasweetneeku pulka, kam ta rekte irr to firstu ufzelt, nofauz par „Skuptfchtina.“

tautas pateizibu. **Seemel - Amerikas** fabeedrotu walstju presidente Johnsons, lihds kà no teesas wakka tiz-
zis, atkal kongressha spreedumeem fahzis prettirunnaht;
bet tas neko nepalihdsjeja, jo kongressis palikka ohtru reij
pee saweem nolikkumeem. Nahkoschà Novemberi tee
159 delegati, jeb tautas fuhitee tiks iswehleti, kam tanni
2. Dezemberi jafanahl, us nahkoscheem 4 gaddeem jaunu
presidenti un wihzepresidenti uzelt; scheem tad tanni 4.
Merzà 1869 buhs ja-estahjabs katram sawà weetà. —

Daschadas sinnaš.

No Rihgas. Lassitaji jau sinu, ka geheimrahts von
Lideboehl irr pahwests us pascha augsta Keisara kanzelleju;
bet nu arri jau teek runnahts, ka schi lunga weetà tas
ihstenajs stahtsrahts Schilinski tikschoht uzeltš par
Baltisku guberniju generalgubernatora kanzellejas-direktori.
Schilinski zitreis pee Widsemmes gubernatora bijis par
kanzellejas-direktori.

No Zeligawas. Dsirdam, ka zeen. Kursemmes gu-
bernators, geheimrahts von Brewern no sawa anmata
atlahpees un ka winna weetà baron von Liliensfeldt
tapfchoht uzeltš par Kursemmes gubernatori.

Tehrpatas awises prahwests Willigerode rehkinumu
nodewis par tahm dahwanahm, kas zaur winna rohlahm
aifsuhitatas teem baddazeetejeem pee Peipus-esara.
Bawissam tur ikkufschas aifsuhitatas 5023 rub. 54 kap.,
no schihs naudās 3500 rubuti bij aifsuhiti no Rihgas
leelahs palihdsibas komitejas, 1023 rub. 54 kap. no pa-
schas Tehrpatas un 500 rub. no Maslawas zaur to Tehr-
patas professori Aleksejew. Pee dahwanu dallischanas
nebuht pehz ta nau spreesks, no kahdas tizzibas, tautas
un kahrtas kahds bijis, bet tik pehz ta ween, waj palih-
dsibas wajadseja waj nē.

Peterburgas awises sinno, ka paschà Kreewusemmes
widdū taggad pahrdaudi effoht to uggunsgrēhtu. Kur-
fles gubernijā, Mikailowkas pilsehtinā tanni 24.
Mai weena semneeka schkubni ugguns ispruzzis un 180
ehlas ar to aigahjufschas. — Minskės gubernijā,
Sluzkės pilsehta nodegguschī 80 nammi. — Kalugā
tanni 4. Juni nodegguschī 40 nammi. — Drelē tanni
5. Juni labba teefa nammu ar ugguni aigahja. —
Rischni-Nowgorodē tanni 6. Juni 70 nammi no-
degguschī. — Iweres gubernijā, Dstaschkowā tanni
8. Juni nodegguschī wairahl ne kà 100 nammi, winnu
starpā arri weens nonnu klosteris. Drelēs gubernijā pee
Brankles pilsehta leels wirwju fabrikis nodeds; tik ta
ehka ween jau wairahl ka 70,000 rub. bijuse wehrtā.

Starp Jggauuu semneekem irr islaista ta leeka wal-
loda, ka krohnis preekšč baddazeetejeem effoht nowehlejis
leelu naudu, bet ka ta nauda sleppen teefoht aisturreta.
Tad nu Rehweles komiteja, kas baddazeetejeem palihgu
gabda, apleezina, ka zaur tahdahm neprahhtigahm run-
nahm un wallodahm tas palihdseschanas darbs gaušchi
teek aiskawehts, jo kad ta ustizziba suhd, tad arri ta mihle-
stiba un swehtiba suhd! Lai talabb' katrs gohdigs zilweks

no sawas puffes pee ta palihds, ka tahdas aplamas wallo-
das suhd.

Ta Nikolai-eisenbahne starp Maslawas un Pe-
terburgas tai leelai Kreewu eisenbahnu beedribai irr pah-
dohta tahdā wihšē, ka ta beedriba krohnim ismaksabs 6
millj. rub. skannā naudā, ar ko krohnis lai maksā to kiblu
grahmatu 0/0 un atlihdsinaschanas naudā. Schee
6 millj. rubuli tiks nemti no tahs eisenbahnes eenahku-
meem. Krohnis turprettim tai beedribai ailsenehs 1¹/₂
millj. rub. preekšč ta dselleszetta pahrlaboschanas. Tilti
wisnohtigaki effoht jafataisa, jo effoht gaušchi flitti.

Kreewusemmes deenwiddū rudsi, mešchi un ausas
zaur to pastahwigu saufumu stipri apfahdēti.

Slohtā. Tanni 23. Juni pehz pusdeenas pa muhsu
puffi bij pehrkons un leetus.

No Rischni-Nowgorodes (ff. Patw. Nr. 24.
wisjaun. sinnaš.) Lassitaji jau sinu, ka tanni 1. Juni
baltā deenā starp tahm postes-stanzijahm Ostaschika un
Tschuguni postilljons un postespuišs nokauti un 8000
rub. kredibilletu islaupiti. Tik 3 werstes no Tschuguni
stanzijas, 2 werstes noht no zella atradduschī tohs sirgus,
ratūs un to postespakku, kur tik tee 8000 rub. bij is-
nemti, wissas grahmatas un wissa zitta nauda gulleja
turpat. Pee ratteem gulleja tas postilljons Kireuko un tas
postespuišs, punduris ar weenu kahju; abbeem galwa bij
nozirsta! — Wissi tur bihtstahs no weena breefniiga arre-
stanta Sinowjaw, kas no Liskowes zeetuma isbehdšis.

Zehses aprinki un Rohknessē eeksch Rihgas
aprinka lohpu-sehriga, ihpaschi ta leefas-sehriga ižeb-
lusees pee gohwihm un sirgeem. — Rihgas aprinka
brugga-teefa talabb' zaur raksteem peekohdinajuse wissahm
muischas-polizejahm un pagasta-waldischanaahm, lai par to
wakte, ka schinni karstā laikā wissi lohpiini dafschahrt teek
apleeti ar uhdeni un peldinati, ka gabda labbu uhdeni
lohpeem preekšč dserschanas un ka uhdenim druszin
fahlsflakbuma peeleeek klahht. Deenas widdū lohpi
jatur wehšōs stakōs waj schkubnōs. — Kur tik kahds
lohps ar to sehrigu paleek flims, tur wisch steigfchus
ja-atschirre noht no teem wesseleem. Wesselohs lohpus
nebuhs uslaist us tahm gannibahm, kur flimmi, waj swe-
šchi lohpi ehdušchi. Tee lohpi, kas ar to leefas-sehrigu
nosprahgst, semmē ja-eeroht wismasahl 6 lihds 7 pehdū
dsikumā, ta ahda papreekšč jafagreesch un kalkis bedrē
ja-eebeer tai maitai wirsū. No teem stalleem, kur flimmi
lohpi stahwejuschi, tee fuhdi ja-iswedd un jafadedsina un
tee stakli tad ja-istalke. Ja-aistleedi taggad andelmanneem,
apfahrt braufahrt ar lohpu ahdu, spalwu u. t. j. pr.; kur
ta sehriga rahdahs, tur tuhliht sinna par to jalaisch pee
waldibas, kad pahrdohdami lohpi Rihgas aprinku rohbeschahm,
tad tee katrā wihšē ja-aptur un brugga teefai sinna par to
ja-aistlaisch zaur weenu jahneeku. Lihds tam laikam, ka
ta sehriga apstahjabs, neweenu sirgu nedrihtst noturreht
un katram irr aisleehts kautfureā sirgū braukt. Lai Deews
schehligi pasarga lohpinus, semneeku dahrgu mantu!

Amerikā preeksch kahdeem 25 gadddeem isgudrojuschu to schujamu maschihni, ko taggad ir pee mums daudi bruhke, jo nau tik ween pilsehtu skrohderi un skrohderenes, kas taggad arween' wairahl mehds schuht ar maschihni, bet daudi seewecschu no augstahs un senmahs kahrtas, ja tik spehj apmaksah, arri nopirkuschahs tahdu schujamu maschihni. — Taggad Amerikaneeschi atkal jaunu maschihni isgudrojuschu, kas fainneezehm jo derriga. pr. add amu maschihni, kas par deenu tew no-addihis 36 pahrus sekku, ja tu tik ar scho maschihni sinnafi strahdaht. — Tahda maschihne muhsu fainneezehm un freile-nehm gon buhtu patihkama, jo ar faween mihteem pirkstineem labprahd sekkes wairs negribb addiht, labahl patihkabs tamburireht, hekkelerht, brodireht u. t. j. pr. — Dasch fainneeks atkal sekkes dabbutu eeksch sabakeem un pat nabbaga gouna-puika warubht bes sekkeh nepaliku, kad 36 pahrus par deenu no-addihis.

Bruhfchi nah! Bruhfchi nah!

Notifikums, aisphehnaja karrā laikā.

Mihligi un laipnigi filta faulite famus starrus isplat-tija pahr M... pilsehtinu, Sakschu semmē un skaidro, sillo debbesi ne-apklahja neweens mahkulis. Bet politikas debbeschi bij apklabti ar melneem, pehrkona mahkuleem. Tik preeksch trim deenahm wissa Wahzsemmes beedriba Frankfurte pret Bruhscheem bij faweenojusees un schodeen jau sinna isplahtijahs, ka Bruhschu karraspehks effoht uf zekka pret Sakschu kehina walsti.

Rahtuscha pagrabbā, pee M... pilsehtina tirgus plahfcha, schodeen dschwowa bribunim gaischi un prezigi. Schē bij sanahkluschi schi pilsehtina teefas un daudi zitti lungi un pahrunnaja par politiku, par ko jaunakahs Dresdenes un Leipzigas awises daudi ko stahitija. Kā jau tas mehds buht, tā arri tē atraddahs kas labbu un kas fliktu dohmaja. Weence zerreja, ka riktijs, affinains karsch stary Bruhscheem un Austreescheem nemas newarr iszetees; ohtri jau usskattija Sakschu semmi par weenu affinu un lihku lauku.

Uf tirgus plahfcha, pret rahtuscha lohgeem, ap kahdeem strikku danzotajeem daudi kauschu, no schi pilsehtina eedshiwotajeem, kā arri no apkahrtajeem zeemeem bij sanahkluschi. Tee nu skattija tohs ehrototahs strikkus, ko tee strikku danzotaji rahdija, un tā aismirsa politikas leetas; bet teem, kas atraddahs rahtuscha pagrabbā, labbaki patikka par politiku plahpaht, ne kā strikku danzotaju strikkus skattih.

„Redseet, rahtmanna kungs, es jums arweenu teizu, ka stary Bruhscheem un Austreescheem reis' iszefees karsch,“ pee allus galda kahds labbi pilnigs birgeris fazzija fowam faininam, kahdam masam wihrelim, ar tuklu gibmi, jawu allus glahsi pee muttes lidams un isderdams.

„Ja,“ atbildeja ohtrē, „tas tā ir gan, bet tatschu to warreja nogreest, ka muhsu Sakschu semme schiini

karrā lihds eemaisahs; bet ko tur warr darriht, ka muhsu waldischana Bruhschu meera kuntrakti nau poenehmuse.“

„Bet ko tur warr darriht? fakteet juhs?“ atbildeja pirmajs it pikts; „waj juhs nelassijahd beidsamahs deenas „Leipzigas wakkara pastē“? kahda ta meera kuntrakte! un tad juhs wehl gribbeet fazzih: „bet ko tur warr darriht!““

„Kas tad tur reis' laukā ir; tatschu nekahda nelaimē nau notikuse!“ isfauza weens zits weefis, kas lihds schim kluffu zaur lohgu bij skattijees. Muhsu abbi treezeji, kā arri wissi zitti weefi iszehlahs no krehfleem un steidsahs pee wallejeem lohgeem.

Uf eelas kauschu pulkā iszehlahs leels trohtfnis un arri skunstes rahditajs uf augsta strikka apstahjabs, tad azzumirli gar strikki semmē nolaidees, tanni paschā azzumirli pasudda kauschu pulkā.

Tuhdalin arri atskanneja no tuhstoschahm rikklehm: „Bruhschi nah! Bruhschi nah!“

Kā pellawas mehja arri wifs kauschu pulks isputteja! Tik schur un tur preeksch namma durwihm kahdus zilwekus wehl warreja redseht. Arri preeksch rahtuscha pagrabbā durwihm atraddahs kahdi septini waj affioni wihri, stary scheem pagrabbā fainneeks un weens sweschineeks.

„Kas tad to sinu ispaudeja?“ tā prassija sweschineeks. „Es to zilweku arri nepasinnu,“ fainneeks atbildeja, „wirsch tik man teiza, ka no klabteja zeema effoht atskrehjis, kur daudi, kas no eenaidneeka behguschu, stahstijuschu: Das zeems B..., kas no scheijenes diwi juhdises tabtsch, stahwoht gaischās leefmās. Zeems tanni kauschanahs stary masa Sakschu pulgina, kas tur mittis, un stary Bruhschu leelo karraspehku no schi tappis aisedesnahs.“

„To es nemas negribbu tizzeht,“ atteiza sweschineeka; „pee tik klabtahs kauschanahs mums tatschu wajjadseja fadsirdeht leeloga bbalu schahweenus.“

„Nu,“ atbildeja fainneeks, „tas zilweks tatschu nemellohs, wirsch pats arri pahr meschu duhmus effoht redsejis! Schahweemi arri effoht dsirdeci.“ — Kahdu laizinu nu wissi zeeta kluffu.

Tē atskanneja tumisch sprahdseens . . .

„Klau, klau, waj dsirdeci nu, ka wihram kaisriba!“ tā baitu pilus pagrabbā fainneeks isfauza; „ta schahschana nah! arweenu klabtah!“

„Jums tatschu wajjadsetu gahdaht, ka juhs teezeet uf Leipzigu,“ tā isfauza isshobodams muhsu refnajs politikas spreedsejs sweschineekam.

„Par to man nemas nau behdas,“ atbildeja schis; „Bruhschi jau nau wis zilweku ehdeji un . . .“ Tē atskanneja gaischa raggataures puhjwana. „Wans Deews, nu wiani jau ir klab!“ pagrabbā fainneeks isfauza un leelus laida wallā zaur wallejahm durwihm weesu istabā, eekschā.

Wissi steidsahs winuam pakkat, tik muhsu sweschineeks, kas arri Leipzigueeks bija, palikka pee durwihm stahwoht.

Tiklihds zitti wissi istabā slehpuschees, tē sweschineeks gahrdi fahja smeetees, jo taurēs skanna atskanneja wai-

rabl reises un tublin zaur wahrteem eebraunza pastes ratti; — preezigohs pastespuiſcha meldiaus muhfu pilſeh-tina eedſihwotaji ſawās bailēs bij turrejufchi par Prubſchu karrā muſſi.

Bet kad nu pastes ratti preeſch ſawa nolikta laika at-nahza, tad wiſſi nopratta, ka tas ko ſliktu noſihme, un nu apnehmahs pee pastesmeiſtera to lectu iſklaufſchinaht.

Tē nu dabbuja ſinnahht, ka paſte, kam uſ Leipzigu bij ja-eet, no G... meefina tahtlahk nedrihſteja eet, ta-pehž ka tur ſtahtijufchi, ka Leipziga no Prubſcheem effoht uſwinmeta un nodedſmata.

Tiklibd nu pastesmeiſteri iſklaufſchinajuſchi, tē muhfu kungeem jauns nelaimes wehſtneekſ faſtappa un iſteiza: Prubſchi, kaſ neko netaupoht un wiſſu uſ zekka dedſina-joht un laupijoht, nu teſſcham nahkoht uſ ſcho pilſeht-nu; arri jau aiſ wahrteem par leelzekku winnus war-roht redſeht nahkam.

„Nu, tad mehſ arri warram no-eet paſtattitees,“ teiza ſweſchineekſ. Bailigi un kà atraudamees winnam zitti gahja paſſal. Rikſigi wianni nu puejuhdi tahtumà ſareſjeja weenu leelu putteſku mahkuli, kaſ lehuam pilſehtinam tuwojahs.

„Nu, waj tad juhs wehl gribbeet ſtrihdeſes?“ pa-grabba ſaimneekſ bailigi ſmeedamees ſweſchineekam praſſija. Schee leelee putteſku mahkuli pehž wianna ſpreeduma jau zittu newarreja apflaht, kà tik Prubſchu ſaldatus.

„Mans Deems, mans Deems!“ ſtenneja reſnajs awiſchu laſſitajſ rohkſas lauſidams; „es arweenu kehni-nam un tehpuſemmei uſtizzigs eſmu bijis, es arweenu pa-teeſibu pret Biſmarſka aſſins- un dſeſeſpolitiku eſmu pa-ſargajis; kaſ nu notiks or manni, ar mannu ſeewu un ar manneem behreem?“ „Behdſeet, bet tublin!“ teiza rahmaana kungs. „Al kad es tik ſinnatu uſ kurru puſſi behgt?“ behdigi waimanaja taiſnibas aiſſtahtwetajſ. „Wiſaplahrt jau effoht Prubſchi, wai, manna ſeewa un manni behrni!“

Swefchineekſ no kullēs iſwilla kikhleri, zaur to it meerigi apſtattija putteſku mahkuli, kaſ pamaſam pilſeh-tinam nahza klahthaht. Gohdiga birgera waimanas iſdſtre-dedams, wiſſch ſmeedamees ſchim peegreelahs ſazzidams: „ſtahde, Erberga kungs, ſlahde ka juhs effect ſkroh-deris un nekahds kurpneekſ, zittadi juhs taggad kahdu pahri miſſu ſahbaka warretut taiſiht!“

Schee wahrdi ſkrohdera duhſchu nepadarrija wiſ pree-zigaku, bet pagrabba ſaimneekſ ar bahrgem wahrdeem atbildeja: „Es no jums gan dohmaju, ka juhs tahdōs behdigōs laikōs iſturretōhs kà wihrs, bet tahdu ſmeeklus netaiſtitut! Jums taſſchu arri, kà juhs munis ſtahtij-jaht, ſeew' un behrni ir mahjās, par kam juhs no aiſ-wakkar deenas ne wahrdu ne-effect dſirdejuſchi. Tad jums nemas nepeeklahtohs kà runnaht!“

„Luhgtu, mannis deht nebehdajeetees!“ atbildeja ſweſchineekſ ſmeedamees un ſawu glahſi atkal peelikta pee azzihm. Tē atſkanneja un riħbeja atkal tumſch ſprahdſeens.

„Wai Deewin, wianni rikſigi atkal ſchauj!“ iſſauza triħzedams ſkrohderis.

„ſchinni reiſe taſ bij ittin klahtu,“ atteiza ſaimneekſ. Tahdà wiſſe wakkarſ bija atnahjis un putteſku mah-kulis wairſ nebija tahtu no pilſehtha.

„Mans Deems! es jau dſirdu karrā muſſi; war-rebuht muhfu ſaldati ir uſwarreti?“ iſſauza atkal ſkrohde-riſ. Bet ſchis karrā muſſiſ ne-atſkanneja wiſ no leel-zekka, bet no pilſehtha.

Wiſſi klaufſjahs bailigi. Rates biħjahs, ka ſchinni weetā no enaidneekem taſſchoht eewangohtſ.

„Deezeet ſawu glahſi nohſt!“ uſſauza bailigi pagrabba ſaimneekſ ſweſchineekam, „zittadi mehſ no Prubſcheem kà iſluħti tikſim ſanemti!“

Swefchineekſ ſmeedamees darrija, kà winnam paweh-leja. Prubſchu karrā muſſiſ nahza arweenu klahthaht, un kà ſkaidri warreja dſirdeht, no pilſehtha puſſes un pehž maſa briħtina no weenas eelas iſnahza — leelſ pulkſ ammata puſſchu, un weens no ſcheem uſ plehſchinu (har-monika) ſpeħleja Dippeleſ marſchu!

Triħnijufchees muhfu birgeri ſtattijahs zits uſ zittu, un wehl wairahl pahrbriħnijahs, kad ſweſchineekſ wi-nneem iſteiza, ka putteſku mahkulis uſ leelzekka ne-iſſekotees no karrā, bet no aitupulka. Scho aitu-karrāſpeħku wianni ahtri ar ſawahm azzihm dabbuja redſeht. „Bet ko tad ta ſchauſchana wiſſu ſcho pawaklari noſihme?“ iſſauza bai-ligajſ ſkrohderis wehl triħzedams un netizzedams.

„Kaſ tad par ſchauſchānu?“ — it newiħtoht weens winneem aiſ mugguras praſſija.

Weens wihrs krekłā, ar preeſchantu, kamsolis uſ plezgeem ſtaħweja winneem aiſ mugguras. Schis bij taſ praſſitajſ.

„Nu, mehſ taſſchu ſchodeen wiſſu pawaklari dſirde-jahm ſchaujohi,“ atbildeja pagrabba ſaimneekſ, „tē klah-tumà taſſchu tad kahda kauſchanahs bijuſe.“

„Juhs buħſeet pahrkattijufchees,“ atbildeja taſ wihrs, „es un zitti aminiſ dauſitaji ſchodeen ſkaldijahm dandſ aminiſ ar pulweri un beidsamajſ ſprahdſeens preeſch krehſlibas bija warren leelſ.“ Scho ſazzijis, taſ wihrs atwaddidamees ſteidsahs prohjam.

Swefchineekſ paſmeħjahs gahrđi un ſawu glahſi eebahla kullē un uſmuddinaja zittus, atpaſſal mahjās greetees.

Schee ar' paſlauſija, tik nabaga ſkrohderis wehl bija leelās iſbailēs. Ko libdeja ſchodeen meers; Prubſchi riħtā warreja nahkt un tad wianam, tehwaſemmes miħto-tajam, pateeſibas aiſſtahtwetajam warrebuh tanni paſchā weetā wehl lohdi ſmadſenēs dſiħs. „Neweens neteek tan-piħtſ,“ to wiſſch pateeſi bij dſirdejiſ. — — —

Taſſchu tik ſlikti taſ nenotikka wiſ. Pehž pahri dee-nahm gan wairahl kahjineekku kà arri jahneekku pulki eenahza ſchinni pilſehtinā. Weens pulkſ palikka arri tē uſ wairahl deenahm un pee eedſihwotajeem tikka eekohrte-lehtſ. Erberga kungs par to wehl neko neſinnaja. Tē atwerrahs durwis un peezi Prubſchu ſaldati eenahl eekſchā un weens no wiancem lubdſ, waj Erberga meiſteris ſchē dſiħwojohi, winneem waijagohi kohrteli dabuhht pee wianna. To iſdſirdejuſcham kà ſmagſ aminiſ nokriħt no

winna firde, un preezigi un mihligi winsch fatuus weefus usnemn.

Erberga kungs nekad wairahf sliktumu no Bruhscheem nedohmaja. Kad tee saldati gahja prohjam, tad firde winnam fahpeja par teem jauneem, smukkeem zilwekem, ka teem til ahtri buhs jamirft. No Leipzigas dabbuja sinnaht, ka schis pilsehts nau wis fashauts nedi nodedfinahts. — Ta tad duhschigi M... pilsehta bij tee wihri!

R. Kunsien.

Schè weens keisars irr ehdis.

1777. gadda Austrijas keisars Josef II. bija Parisè. Winsch ar to leelu pilsehtu un ar winnas eedfihwotajeem gribbeja eepafihtees; lai labbaki to warretu isdarriht, winsch fatuu keisarisku gohdibu un stahiti atstahja, uswilka fillu frokku muggurà, isurrejahs ka kahds birgeris un likfahs fahktees par grafu Falkensteinu.

Kahdreis tas no weena augsta kunga — Schirardin wahrda — ar ko Parisè eepasinnees, tappa luhgts, lai to apmekle. Schirardins dshwoja smukka pilli netahl no Ermenonwilles fahdschas.

Rihts bija jauks, kad Josefs ar fawu usfizzigo sullaini eekahpa rattòs un brauja, fur bija luhgts. Brauzesi drihs Ermenonwilli aissneedja. Keisars pee karrites lohga atspeedees, skattijahs us fahdschas nammeem, kas bija wezzi un netihri. Us weenigo eelu wissaplahrt bija klufsums, tiklai schur tur kahds puspliks behns jeb wista pa zellu pahrskehja. Kutscheerim wajadseja braukt lehnem, jo zeksch bija sliktis. Celas galla wehl bija weens nams, kas ka schilte to israhdija, bija fahdschas teefas nams.

Bet kahds dumpis schinni nammà! Wihri un seewas pee durwihm speedahs, ahra un eekschà gahnischana un blauschana bija dshidama, un pa brihscham smeeschana. „Peeturri“ pawehleja keisars un us sullaini fazzija: „Geesefim paslattitees, kas jele tur irr.“

Ar leelu puhliu winsch til nammà warreja eetikt, jo bija zilweks pee zilweka. Istabà ee-eijoht semneeki fahza brihnitees par kungu, kam filla frakka muggurà un dewa ruhmi. „Kas tè irr?“ prassija keisars kahdam, kas tam stahweja blakkam.

„Zuhs gan zeen. kungs gribbat to nammu pirkt?“ tas atbildeja smeedamees. „Al, ta buhtu leela laime preeksch Kolombe mahtes un winnas smukkahs meitas Margot. Bet, zeen. kungs, Zuhs gan to nammu nepirkteet, jo tas irr sliktis un mas.“ Keisars par to leetu skaidribu gribbeja dabbuht, tapehz luhdsa semneekam lai stahstohi.

„Al!“ fazzija tas, „Kolombe mahtei irr leelas behdas. Preeksch trihs neddefahm ta aprakka fawu wihru. Tas bija tshakls zilweks, bet nekas tam nelainejahs, wiss puhliusch bija pa welti; darbam sekmes trubka. — Kahdu pusgaddu preeksch fawas mirschanas tas paleeneja Parisè 500 frankus un ais winna tilta brangas sudmallas gribbeja taifht un ta labbu pelnu dshiht, bet no ta nekas ne-isnahza, smukka nauda bija ka uhdeni eesweesta — un

winsch behdas nomirra. Schodeen nu winna nams taps pahrdohs, jo naudas aisdewejs to pagehr. Bet winnam tas maj lihdschs, jo nams tiklai kahdus 100 frankus irr wehrts. Tadeht tam tee 400 us wissadu wihri jaspaspehle; jo Kolombe mahtei zits nekas nau. Man irr schehl wezzahs mahtes un smukkahs Margot; jo wezzite flimma buhdama newarr no krehsla pazeltees; un jaunajs flukks, kas gan ar to buhs?“

Tikko semneeks bija beidhs stahstih, tè teefas waldischana pasluddinaja, ka tas nams Nr. 12 Ermenonwille tapschoht pahrdohs, jo nomirruschajs Jean Baptiste Kolombe tam kungam N. N. Parisè 500 frankus parrada palizzis.

Kahdu brihtinu wiss palikka kluffu. Tad sohlja kahds 50, zits 60, un wehl zits 80 frankus. Isklapetajs nehma prihri tabaku, bet nepeesitta. Tè fauja kahda bals: „Es dohmu peezi tuhktoschus frankus, kas dohd wehl wairahf?“ Wihri greefa fawas azzis us kungu fillaja frakka, — tas to bija sohlijis.

Teefas kungi un semneeki palikka kluffu un skattijahs ka mehmi ar plattahm azzihm un atplehstu mutti us fillu kungu. Keisars peegahja pee galda un eedewa teem teefaskungeem to naudu. „Tà,“ fazzija winsch, „naudas aisseenetajs dabbuhn no schejeenes kapitalu lihds ar wissahm prozentehm, un ta zitta preeksch mahtes un meitas. Kwitantes par to es nepagebru, tee laudis irr manni leezineeki.“ Tad pee fawa sullaina atgreesees fazzija: „Nu irr laifs, ka brauzam, draugs manni gaida!“

Kungs un sullainis jau fehdeja rattòs. Kutscheeris gribbeja patlabban braukt; tè dauds balsis fauja: „Peeturri, peeturri!“ Margot fkehja pee ratteem un lihds ar winnas fesch semneeki, kas no teefasnamma pee Kolombe mahtes bij aiskrehjuschi to preeka wehri pastahstih. „Nu ko tad wehl?“ fazzija keisars ka bischi dufmigs, un sullainis, Margot spohschàs azzis skattidamees, pee fewis dohmaja: „Stahde, ka mans kungs Ermenonwille ilgahf nepaleek!“

Weitene kitta pee karrites us zekkeem, un preeka asfaras no fawahm azzihm rittinadama fauja ta: „Kungs, ka mehš Zums pateiksim? Al kungs, Zuhs effect muhju engelis, muhju —.“ „Labbi, labbi, mans mihfajs behns,“ fazzija keisars rohku no karrites sneegdams, to no semnes gribbedams pazelt. „Es zerreju, ka nu Tawas mahtes mahjäs arweenu faules spohschums buhs, un ka —“

„Mannas mahtes mahjäs?“ fauja Margot. „Kungs, Zuhs tal effect mahju pirkusch! Al manna mahte raud, ka nu tai tas nams ja-atstahj, fur ilgus gaddus dshwojuse, un ka winnai deewsgan behdas darroht ta leela baggatiba.“

„Al!“ fazzija keisars; „kad tas tà irr, tad mon ja-eet wezziti apmeerinahf.“ Winsch iskahpa no ratteem un fazzija us meiteni: „Nahz, mihfajs behns, wedd manni pee tawas mahtes. Nahz Tu ar' lihds,“ pawehleja winsch sullainim, un semneekem usfauja: „Waleekat schè, laudis, mehš zellu bei Zums atraddisim!“ Sullainis

gahja Margottei pakkal un atradda, ka schi kà flaiſa preede bija auguſe.

Driſh bija namminiſch aiſſneegts. Margot attaiſſija durwis; Kolombe mahte fehdeja ſalikhuſe uſ krehſla. Sweſcha kunga preeſchà ta gribbeja pazeltees, bet Joſeſ to nelahwa un mihligi ſazzija: „Mihla mahte, dſihwojeet ſchè ar Deewu; tas nams tatſchu newarr ſtahweht tuſſch. Es eſmu no Wihnes un man nau wallas zittur ruhmes Jums eerahdiht. Es luhdsu dſihwojeet ſchèpat.“

Wezzite no leela preeka neweenu wahrdu newarreja iſrunnaht. Kad Joſeſ redſeja, ka Margot atkal preeſch winna gribbeja ſemmè meſtees, tad tas pazehle pirktu un draudeja: „Kad es wehl weenu pateizibas wahrdu no Zuhſu muttes dſiedeſchu, tad es Zuhſ no namma iſdſihſchu, tik teeſcham, kà manni graſu Falkenſtein ſauz.“ — Sakli, mans behrns, zil tahtu irr lihds Schirardin pilli? Uſ ſcho ſliktu zellu tas wehl tahtu deewſgan. Man gribbahs ehſt — dohd man, mihlajs behrns, ko uſkohſt.“

Margot kaunigi pee ſawa preeſchauta knibbinaja un pee ſewis dohmaja: Weens graſs pee mums gribb ehſt un bailligi ſazzija: „Mums irr trihs pauti un kaiminenei weena kaſa, no ka es warru peenu dabbuht, bet grafa kungs —“

„Labbì, labbi, tad nu weenu pankohku zeppeet, bet laiſeet ahtri, jo gribbu ehſt, un man jaſteidsahs. Mans ſullainis warr palihdſeht.“ Nu gahja kà wehſſch. Kamine turrejahs ugguns, un pannà pauti wahrijahs. Margot atneſſa peenu, un ſullainis palihdſeja labpraht — teeſcham winnai labpraht.

Driſh bija ehdeens gattaws. Augſtajs graſs ehda ar patilſchanu; bet mahte un meita newarreja deewſgan iſbrihnitees, ka tahdam augſtam kungam ſliktajs pankohks warreja ſmekkeht. Pa-ehdis Joſeſs zehlahs no galda, pateizahs un gahja pa durwihm ahra. Sullainis uſ ratteem kaphdams wehl reis' uſ Margot noſſattijahs . . . Un waj kahds brihnum, ka ſullainis ohtru deenu luhdsahs uſ Ermenonwilli eet? Wiaſch mihleja Margot. Tik ilgi kamehr keiſars palikka Pariſe, ſullainis allaſch gahja pee Margot. Weidsamà deenà preeſch aiſreioſchanas wiaſch keiſarim ſawu nodohmu iſſazzija. Driſh abbi palikka par laimigu pahri un dſihwoja meerigi maſaja namminà. Kad mahte dabbuja ſinnaht ka ne graſs, bet keiſars winau ap-laimojis un pee winnas ehdis, tad ta ſleidsahs pee kahda mahdera un tam uſ nammina durwihm ar leeleem bohſtabeem likka uſrakſtiht: Schè weens keiſars irr ehdis.

J. S.

Starpiba.

Kahds leels brandawihna mihlotajs gribbeja, lai winna beedrs arri tàpat dſertu un tam arween' peedahwaja pilnu glahſi. Bet ſchis arween' atteiza: „Man neſlahpſt!“ Dſehrejs uſ to atbildeja: „Kà? waj tu tik tad ween dſerri, kad tewihm ſlahpſt? — tihri kà lohps: tas arri tik tad dſerri, kad winnam ſlahpſt. Starp zilweeem un lohpeem taſ ſtarpibai wajag buht; mums jadsere beſ ſlahpſchanas.“

J.....i

Preeſch baddazeetejeem

wehl pee man eemalkaja: Wez-Saules draudſe 2 rubl., pawiffam 102 rubl. 80 kap. No ſchis ſummas es eſmu aiſſubtijs teeſcham uſ Helſingforſt preeſch ſinneem 33 rubl.; weenai ſtimmai nabagu ſamilijai 5 rubl.; Kurjemmes muichneeku beedribai preeſch aiſſubtiſchanas teem baddazeetejeem 64 rubl. 37 kap.; paſtes nauda maſ-fata ar 43 kap. Behz ta pee man netas wairs ne-aiſſikahs.

Janiſchewſti.

Wisjaunakahs ſinas.

No Peterburgas, 25. Juni. No wal dibas puffes irr pawehlehts, ka lai atkal tohpohht kalta ſudraba ſihla-nauda, kahdi 6 millj. rubl. no 48tahs ſudraba prohweſ.

— 26. Juni. Wakkar wakkara tè iſzehlahs ugguns-grehſt un kahdus 40 nammus pahrwehrta pelnòs.

— 26. Juni. Par poſtes departamenta direktori taggad irr eezelts lihdsſchinnigajs eelſchliga miniſterijuma polizejas direktors, kambarkungs, iſſtenajſ ſtahtsrahts baron Welho.

No Jegorjewſkas, 26. Juni. Wakkar tè iſzehlahs ugguns un gandrihs wiſſu pilſehtu nopohſtija, tik weens fabriks palizis ſtahwoht.

No Londones, 24. Juni (6. Juli). Prinzeffe no Wales ſchoriht pulſten 40s dſemdejufe jaunu prinzeffi. Mahte un behrns irr ſpirgti un weſſeli.

No Pariſes, 23. Juni (5. Juli). Dinkirchenè leels ugguns iſſpruzzis un nopohſtijis weenu preeſchu lehgeri, kaſ peederrejis diwi kungeem; to ſlahdi rehlika wairahl milljonus rubl. leelu. Tohs luggus, kaſ to brihd' ohſtā ſtahweja, wehl pee laika warreja aiſweſt drohſchà weetà.

No Konſtanzes, 25. Juni (7. Juli). Uſ Guſſa ſwehtkeem ſanahluſchee Tſcheki beſ kahdas kawefchanahs ſawus ſwehtkus noſwinneja. Atnahluſcho ſkaillis nebija 200, ſtarp ſcheem arri bij wairahl ſeewas. Pulſten 80s no rihta garra lauſchu rinda dewahs pee Guſſa atminſtabba, larrogi un muſkis papreeſch. Trihs runnas tilka turre-tas Tſcheku wallodà un kahdas dſeefmas nodſeewatas. Fritſch turreja runnu Wahzu wallodà: Mehſ apmeklejam ſawas tautas warrena brahta kappu, ka lai warretum ſti-prinatees un Behmijas walſtei brihwibu iſkaxroht. Mehſ Wahzemmei atwehlam winnas weenibu; bet winna arri Behmijas tautai paſtahweſchanu nowehlehs. Ohtra deenà, leelu ſwehtku maltiti noturrejuſchi, aiſbrauza uſ Zirichi.

No Beſtes, 26. Juni (8. Juli). Karageorgewiſſch ſchè tilka nolikts appakſch polizejas uſtraudſichanas un winna ſiktehrs Triſſkowiſſch irr ſaemts zeel.

No Belgrades, 23. Juni (5. Juli). Serbeekſchu tautas-weetneeku pulks Skuptſchtina ſawas fehdeſchanas beig-dams, peenehma ſchohs padohmus: Lihds firſts Milan buhs iſaudſis, iſkattu gadd' maſakajs weenreis Skuptſch-tinu buhs ſaſaukt uſ ſapulzeſchanoſs; no firſta Michaëla eezeltas teeſas paleek ſawà ammatà; firſtam Michaëlam par peeminnu ar tautas nandu Toptſchiderè uſzelt peeminaſ-ſtabbu; jo driſh wiſſu karraſpehku pehz Michaëla padohmeem dſihthees pahraihſt; Belgrades polizeju tahs ſliktas waddiſchanas deht likt appakſch iſmekleſchanas; no

fchi laika iffatram Serbeetim par firsta Milana dšihwibu buhs jadodh abildeschana; waldibai tabs no firsta Michaela ar fweeschahm walstihm ceewestas draudsihas jo zeeti japaturrea.

— 24. Juni (6. Juli). Firsa Karageorgewitscha schwahgers, Neradowitsch schodeen irr noteesahts.

No **Madrides**, 25. Juni (7. Juli). Tee generali Latorre, Dulze, Zabala, Kordoba, Serrano, Bedoija un Letona schorihht tiffa sanenti un aishwesti us zeetumu. Pee trihs leelakeem offizeereem to pawehli, lai winnus fanemm zeet, wehl newarrejuschi peepildihht. — (Zittas awises fakka: Ja fchi sinna pateesa un riktiga, ta' gan laikam tur leelas leetas buhs notiffuschas; jo minnetee gene-

rasi lihds fchim bijuschi Spanijas armijas gresuumš, un lai gan nebijuschi ministerijuma draugi, tad tomehr nekahdu ne-ustizjibu no lehninenes nebij ispelnijuschees; armijas generalkapteine Franzisko Serrano tuaklaht bijis weens no paschas lehninenes Sjabelles tuwaleem draugeem.)

— 26. Juni (8. Juli). Ta atnahkufe sinna par teem fanemteem generaleem irr gan riktiga. Waldiba bij dabujufe sinnaht, la sbee ar kahdeem dumpineeku preekschneekem turrotees us weenu rohku un taisotees to waldibu apgahst. Wissas gubernijas effoht meers. — n.

Latw. aw. apgahdatajs: Gotthard Bierhoff.

S l u d d i n a s c h a n a s.

Kad tas lihdsšinnigs krohnamuisschas Pentules Sehju mahju fainneeks Wille, Kristapa dehls, Jegut arri Sehgo fauzans, scho pawaffar Masfawa irr nonirris, — tad no Pentules muisschas krohna pagasta-teesas wiffi tee, kam pehz likumeem minnetas Sehju mahjas mantoschana peekristu, zaur scha tohp usajinati: feschu neddeku laika no appafschā rakstittas deenas rehkinahhts, un wiswehlati **lihds 20. Juli f. g.**, kas par to weentigu un isflehschanas terminu noliktis, pee schihs pagasta-teesas ar sawahm taisnahm mantoschanas peerahdischanahm peeteifftees; jo wehlatu neweens wairs netaps klauhshts. To buhs labbi wehrā list!

Pentules krohna pagasta-teesā, tanni 5. Juni 1868. ¹
(Nr. 26.) Preekschefhd.: Kr. Neumann. (S.W.) Teef, fskrihw.: Blumberg.

Rihgas aprinki, **Maddaleenes** draudse, kam **leelasmuisschas Bez-Kalwinu** fainneekam Mikkel Kalnin, tanni 6. Juni nakti **nosagti 2 sirgi**, weens firms sirgs, 5tā gaddā, ar weenu baltu pakkaklahju lihds pusstibai un ohts dšeltens sirgs ar lauku peeri un baltahm lahjahm pahw wehscheem, 10tā gaddā. Kas tohs warr usrahdiht, tam teef sohliiti **15 rubuki** pateizibas nandas.

Bez-Kalwinōs, tanni 20. Juni 1868.

Uš grunts ta § 11, par isdibbinaschannu no tabm ne-ustizamahm (unklindbaren) Kursemmes sandbriesehm, **Kursemmes kredita-beedribas direkzione** atkal usajina wiffus tohs, kam jau isloshsetas, bet lihds fchim wehl ne-ardobtas jeb ne-usraditas Kursemmes sandbrieses irr, lai tohs lihds ar teem kuponnes bohgeneem, pehz ka tabs prezentes tohp malfatas, pee Kursemmes kredita beedribas kaffes, bet par to laiku no Juli un Augusta mehnescheem Jelgawā pee teem fungeem M. S. Stern un dehla atdohd un to kapitalu prettinemm. Wirsu teittu un isloshjetu sandbriesu numuri irr schie:

I. Uš Zahneem 1868 malfajamas:
Nr. 3285 uš 100 rub., Nr. 8962 uš 500 rub.,
Nr. 7953 uš 500 rb., Nr. 11428 uš 1000 rb.

II. Uš Zahneem 1867 malfajamas:
Nr. 89 uš 100 rub., Nr. 100 uš 50 rub.

To pirmēju 4 sandbriesu rentes jeb prezentes malfaschana uš Zahneem 1868 irr apstahjufe jeb usjelta, to ohtre 2 sandbriesu rentes malfaschana jau uš Zahneem 1867 usjelta. ³

Jelgawā, 22. Juni 1868.

Mahju pahrdohschana.

Jaan-Jelgawas aprinki, appafsch Wahrendroffes muisschas, leelas un masas mahjas tohp pahrdohhtas. ²

Teem wezakeem no lankeem, kam behrni **Wahju Elementarfohlu** — Jelgawā, **Pastes celā**, blakkam pastes-stanzionei — apmetle, tohp tē sinmans darrihts, ka ffohla schoreis fahkfees ²

1 mā Augustā.

Elementarfohlmeisters P. Sewald.

Ta leela **istabas-leetu (mebel) magazihne**

Peter Rosenberg un beedra,

leelas Rehniņa- un Kalka-elas sūbri, Nr. 2.

par lehtu malku peedahwā teem, kam wajadsiņas wiffadas bruhlejamas istabas-leetas, kā: **sofas, krehfli, galdi, fskayji, kumodes, speegeki, gultas** un wehl daschas zittas leetas. Katrs pizejs itim ustizjigi tiks apdeenehts. ⁷

Labbibas un prezzu tirkus Rihgā, tanni 29. Juni un Leepajā tanni 15. Juni 1868 gaddā.

Malfaja par:	Rihgā.		Leepajā.		Malfaja par:	Rihgā.		Leepajā.	
	R.	K.	R.	K.		R.	K.	R.	K.
1/2 Tschetw. (1 puhru) rudsu . 375 lihds	4	—	3	80	1/2 Tschetw. (1 puhru) kartuffeli . . .	—	—	1	60
1/2 " (1 ") fweeschu 450 —	5	—	6	—	1/2 puddu (20 mahrz.) dšelses . . .	1	—	1	10
1/2 " (1 ") meeschu 300 —	3	20	3	50	1/2 " (20 ") tabaka . . .	1	25	2	—
1/2 " (1 ") ausu . 175 —	1	85	1	60	1/2 " (20 ") fskihhtu appiau . . .	—	—	7	—
1/2 " (1 ") siru . 500 —	6	—	—	—	1/2 " (20 ") krohna linnu . . .	2	50	2	80
1/2 " (1 ") rupju rudsu miltu	4	—	3	90	1/2 " (20 ") brakka linnu . . .	1	50	1	80
1/2 " (1 ") bihdeletu 500 —	5	50	5	—	1 muzzu linnu fehllu . . . rub. lihds	—	—	—	—
1/2 " (1 ") " fweeschu milt.	6	50	7	50	1 " filku . . . 11 1/2 " —	12	—	11	50
1/2 " (1 ") meeschu putraimu	4	75	5	80	10 puddu farkanas fahls . . .	6	—	—	—
10 puddu (1 birkawu) feena 350 kap. —	4	—	2	—	10 " baltas rupjas fahls . . .	5	85	7	—
1/2 " (20 mahrz.) fweesta 500 " —	5	20	4	60	10 " " fmallas fahls . . .	5	85	6	50

No zensures atwehsehts. Jelgawā, 1. Juli 1868. Nr. 66.

Druckahhts pee J. W. Steffenhagen un dehla. (Tē klahht peesiffums: **Basnizas un ffohlas sinnas.**)

Basnizas un skolas sinas.

Weens Kungs, weena tizziba, weena Kristiba.

Nahditajs: Sinas. Par Sonnakstes dseefmu fwehtkeem. Jauna grabmata. Preefch missiones. Nereif wehri. Par peemianu. Stoblas beheni, kas wehl nemahl laffibr. Swehtas drufas. Peterburgas Jezus drauds.

Sinas.

Gramsdes draudsē aismigguschojam mahzitajam Aufchiteki weeta ire iswehlehts lhdifschinnigajs Ghdes draudsies mahzitajs Anton Zuergerfohn un schim weeta atfal lhdifschinnigajs Talfes dr. palibga mahzitajs Eduard Seraphim aizinahs par Ghdes dr. mahzitaju. Aismigguschojam Kurfifchu mahzitajam Feldmann weeta ire iswehlehts lhdifschinnigajs Vices dr. mahz. Karl Grafs.

Spanija ar 1. Juli tas jaunajs skoblas likkums nahf spehka. Pehz fchi likkuma tannis draudsēs un pilsehts, kur nou 500 eodifhwotaju, teem Keemeru-kattotu preefsteerem teel aidobta ta skoblofchana, pr. tahda wihsē, ka winneem jaturr tahs elementar-skoblas. Toledas erzbifskaps tai augstakai waltsfkohtu waldbai ir par preefchfehdetaju.

Wormsē tanni 25. (13.) Juni eefwehtijufchi to stalto peemianas stabbu, ko Martinam Lutteram tur zehlfufchi, (ft. Latw. Aw. peeliff. Nr. 21). No rihta gan lectus lijs, bet pehzobf laizinfch palizzis it jauks. Kad nu kahdi 40,000 zilweki bij janakufchi, tad no tahs brangahs almins-bildes nonehmufchi to apseggu, kas tur bij pahklabts un to dekki nonemmoht wiffi dseedajufchi muhsu mihfu dseefmu: „Deewš Kungs irr muhsu stipra pils.“ Ko pats Luttera tehws zitreif faskandinajis par Ewangelijuma tiztgu laufchu garriga kara dseefmu. Gfoht bijs pahjauki klaufiht un fkatihf, kad 40,000 zilweki, zeppuri rohkās pilnā spehka un garrigā preefā fcho fwehtu dseefmu nodseedajufchi appafsch klaiju debbesi, no faules starcem apspibdeti. Starp teem dseedatajeem, kas tur stabweja ar ne-afsegtu galwu, arri bij firmajs Prufchu kehniufsch ar sawu deblu, Prufchu frohnamantineeku, Wirtembergas kehniufsch, Hefenes un Weimares leetierzogi un Badenes prinzis Wilhelm. Starp teem dauds pilsehtu un lemmju fubtiteem arri bija Kursemmes ritterschaftes fubtihf, generalfuperdente Lamberg, Kursemmes basnizas-teefas fubtihf, konsistorialrahf, Jelgawas Wahzu dr. mahzitajs Keander, Widsemmes basnizas-teefas fubtihf, konsistorialrahf, Rihgas Jehkaba mahzitajs Berkhofz, Rihgas birgeru fubtihf, eltermannis Molien, Rihgas rahf un basnizasteefas fubtihf, fuperdente Poelchau.

Par Sonnakstes dseefmu-fwehtkeem.

Trešchōs Bassaras fwihlōs, Sonnakstes ruhmiģa, jauki ufkohtā basnizā Sonnakstes un Sehlpils dseedā-

taju kohris ar sawu kunstigu dseedafchanu eepreezinaja flauftaju auhs un firdis. Kohris, kam balfis jau agraf no draudsies mahzitaja un festereem uf fcheem fwehtkeem eelohzitas, pa dakai jau ohtrōs fwehtkōs bij fapufzjees pee sawa mihla mahzitaja, kur kohdas 3 stundas, un tad wehl trešchōs fwehtkōs kohdas 4 stundas basnizā uf fcheetrahm balfim, — (kats balfi warreja buht pa 10). — prohbi dseedaja, kamehr dseedafchanu pehz muska kunstulikkumeem uf to wisfmalako wihfi riktiģi eelohzija.

Ap pulstēn 4 pehz pusdeenās atwehrahš basnizās durmis un draudsēs lohžofki itweens sawus 10 kap. blohdā baddazeetejeem par labbu nofkdami, pamafam falaffijahš basnizās ffehflōs. Dseedataju kohris fakahpa sawā weeta preefch altara. Wispapreefch fkanigās ehraeles, kur weens registers basuhnes fkanu isdohd, usmuddinaja flauftaju auhs un firdis, lai fatafahs usklaufiht Luttera uswarrefchanas dseefmu, ko uf mafahm ehrgeliehm lehna balfi taggad spehleja un kohris altara preefchā tad ar fkanahm jautrahm balfim dseedaja: „Deewš Kungs irr muhsu stipra pils!“

Kamehr fcho dseefmu dseedaja, dafham klauftajam eefchahwahš prahtrā par eepreezinafchanu un preefchfchmi Luttera nefchoubiga tizziba, ka winsch ar to garrasohbeni zirsdams pahwatrehs, tā kā pahwarrejis irr to prahatumfibas warru, kas ihpafchi muhsu tehwmsemmi zittahet jo beefi apklahja; bet kur taggad balfis kunstigā faskannā dseed tam Kungam preezigi un gawile tam pahwehramam muhsu pestifchanas, garrā un pateefibā. Pehz fchihš dseefmas pamihfchu ar ehrgelu spehlefchanu dseedaja 19to Dahwida dseefmu: „Tahs debbesi flawe ta Muhschiga spehku.“ no Bethoven un starp zittahm dseefmahm arri tahs, ko muhsu ne-aismifstams, aismigguschojās tehws un draugs Diggēnajes mahzitajs Weyrich mums par peemianu aistahjis sawōs Dseefmu wainakōs, ohtrā dakā Nr. 47 „Swehts irr.“ — no Fischer; Nr. 49 „Swehts irr.“ no Bortnianski; Nr. 51 „Swehts irr.“ no Schulze; Nr. 58 „Sweizinata“ no Mozart; Nr. 61 „Alleluja!“; treščā dakā Nr. 42 „Jesūs fahpes —“ no Bortnianski un wehl dafchās zittas, kas klauftaju prahtus uf garraspahrneem zillahf zillaja. Tu mihlajis Sonnakstes un Sehlpils dseedataju pulzinfch pats fwehtā preekā libgfmodamees, effi klauftaju firdis eelihgfmojis ar sawu balfu mihligohm faskannahm. Wehl taggad juhsu kunstigi lohzitas balfis rakstijaja auhs fkan. Gribbetu lai wiffa Kursemme buhtu eeklaufijufi, zil tahl jau tu zittahm draudsehm preefchā tikluf dseedafchanas kunstē. Bet brihnume par to, ka basnizā wehl atliklahs dauds tukfchās weetas un to klauftaju til lohiti mas! Waj warrbuht arri

tē netohp praafihit: „Woj no Nazaretas kahds labbums warr buht?“

L.....l.

Jauna gramata.

Muhfu laikōs dauds par skohlahm un skohlas mahzi-
bahm teef gahdahts. Zaur to tad arri dauds jauneklū tik
tahū mahzibās dabbu eekulteēs, ka winni ne ween grab-
matas proht lassihit un fapraht, bet arri rakstihit un druk-
kās likt. Jo wairak' tahdu gramatinu, kur stahstini
ween atrohdahts, gaismā nahl, jo wairak' sawadibas pee
winnu rakstijateem nahl redsams, un zaur to Latweeschu
wallodas idibbinatajeem tas krahsjums teef wairohts. Bet
lohti waijadsiiga leeta irr, par ikkatru jaunu gramatinu
derrigu spreedumu doht, lai lassitaji apdohma, ko pirkt un
rakstijateem pahrodohma, ko rakstijusch. Tadeht es tē kah-
das wehrā leekomas dohmas par weenu taggad pat isdruk-
katu gramatinu gribbu usrakstihit. Tahs gramatinas
wahrdōs irr:

„Darbs un selts. Stahstis farakstihits no Franza
Hoffmanna. Latweeschu wallodā pahrtulkohts no P.
Plaweneeka. Ar ischetrachm bildechm. Apgahdajis
S. Allunans. Rihgā 1867. Maksa 20 kap. f. n.“

Bildes irr smukkas, un drukka irr glihta. No pascha
ta stahsta dauds zerribas pilni jauneklū warr mahziteēs.
Tahdā wihsē ihstena laime irr meklejama, prohti
zaur usihtigu strahpafchanu un beswiltigu usweschanohs.
Schihis irr ta stahsta gruntes dohmas. Turklahit wehl
warr mahziteēs to fakkamu wahrdū fapraht: „Pateez sawā
semmē un ustureēs ar peetizibu.“ Tad wehl: „Naudas
eekahroschana irr wissa kaunuma sakne.“ (1. Tim. 6, 9.)
„Kas mihlestibu fehj, mihlestibu plauj.“ „Swehtigi irr
tee firdschehligi; jo teem buhs scheklastibu dabubht.“
(Matt. 5, 7.) „Zaur behdahm teef gudrs.“ Schohs pa-
teešibas wahrdūs tas stahstis glihti isskaidro un pee firds
leef, ka newillkoht irr jafakka: Ak labbi tam, kas ar gohdu
fawu maissi pelni! Tadeht japateizahs rakstijajam un ap-
gahdatajam, kas mums tahdu derrigu stahstinu pahrt-
tulkojuschi.

Lai nu wehl kahdu wahrdinu par tahs minnetas grab-
matinas ortografiju un wallodu peeminnam. 1) Orto-
grafija. Muhfu laikōs Latweeschu ortografijā dauds
teef grohsihits un prohwehts. Wifs tas noteef tadeht, ka
dauds prahti un padohmi pehz weena un ta pascha galla
mehrā dšennahs, prohti pehz ortografijas pahrtalbošcha-
nas. Tahs nejatizibas šihmes jeb bohstabi irr: s un f
saliktōs wahrdōs, ta pagarinafchanas šihme h un tee
dubbulti neskauni bb, pp, tt, dd — un zitti. Minne-
tas gramatinas rakstijateem to dubbultu neskaunu weefā tik
weenu paschu lizzis. Kurra ortografija ta riktigaka, to
laiks isschikis; jo pehz wissu leetu pahrtalbošchanas tahs
labbakahs teef paturretas. Tadeht lai lassitaji schihis grab-
matinas ortografijas dehl nepeedausahs un lai nedohma,
ka wisseem nu arri tāpat pakkal jaraksta, jeb atkal ka rak-
stijateem jau pawissam aplam rakstijis. 2) Par minnetahs
gramatinas wallodu aisuendams, es papreeksch gribbu

lihdšibu doht. Katrai wallodai irr sawas ihpaschas fa-
wadibas, tā arri Latweeschu un Wahzu wallodai. Sa-
lihdšinasim schihis abbas wallodas ar diwahm dšihwoja-
mahm ehlahm. Mannai ehkai irr lohgi un durwis; ta-
wai ehkai irr lohgi un durwis. Bet kad mehs tahs fee-
nas usskattam, tad atrohdam pee mannas ehkas tur lohgu,
kur pee tawas ehkas irr durwis, un ohtradi. Tā arri ta
wahrdū salikschana Latweeschu wallodā pehz tahs paschas
kahrtas newarr buht, kā Wahzu wallodā. Bet minnetā
gramatinā irr pahrtulkohtajs Latweeschu wahrdūs dauds
weefā pehz Wahzu wallodas likkumeem fastahdijis, bet
nebuht nē pehz Latweeschu wallodas likkumeem. P. pr. 8.
lapp. puffē: „Bet tur arri buhs trihs reises tik dauds
darba.“ atbildeja Eberhards. Latweetis fazzitu:
„Bet tur arri buhs trihs reises tik dauds darba.“ Eber-
hards (Eduarts) atbildeja. „Kaleit — taleit“
to wahrdū „kamehr — tamehr“ weefā lihdš schim.
zik man sinname, wehl rakstōs nau bijusch un winni
glusch meerigi warretu palikt faktinā.

Tahlak. Kurras durwis pee mannas ehkas us eekschu
wexamas, tahs warr gadditeēs pee tawas ehkas us abru
wexamas. Tadeht tee wahrdū lohzijumi katrā wallodā
pehz winnā likkumeem bruhkejami. 57. lapp. p.: „Ne, —
redseet, kreifahs rohkas masajs pirktis truhkst winnam.“
Pa latwiski schis teikums tā irr faprohtams, ka winnam
kreifahs rohkas masajs pirktis pu schu pahrtuhzis.
Latweetis tā fazzitu: „Ne, — redseet, kreifahs rohkas
maja pirktis winnam truhkst.“ Jo tas wahrdinisch
„truhkst“ apšihme „pu schu truhkst“ un „peekruhkt“;
kur ta leeta pu schu truhkst, tur stahw Nominativ, kur
winnas nau, tur Genitiv. Scho leetu pahrdohmahit
luhdš katram rakstijajam

Preeksch miššionēs

paganu starpā us Zahneem 1868 pee mannis irr eemakfati:		
no Rindes dr.	10 rub. —	kap. f.
„ Lutrinu dr.	5 „	50 „
„ Wentespils dr.	16 „	— „
„ Dundaggas dr.	8 „	— „
„ Bauiskas Latw. dr.	6 „	25 „
„ Mischohntnes dr.	27 „	— „
„ Baldohnes dr.	17 „	— „
„ Bohdes dr.	4 „	— „
„ Wez-Saules dr.	12 „	— „
„ Reidanes dr.	1 „	— „
„ Dschuhkstes dr.	5 „	50 „
„ Wahnes dr.	75 „	— „
„ Kuldigas Wahzu dr.	58 „	— „
„ „ Latweeschu dr.	5 „	— „
„ Saldus dr.	42 „	— „
„ Schilpils aprinka draudsehmi zaur Subbates mahz. Grüner	212 „	— „

pawissam . 504 rub. 25 kap. f.
B. Schaacl, mahz.

Mereij welte.

Mehneß nakti gaischi spibdeja. Lagstigalla par to preezadomees uppmalla pohgaja sawu dseefminu. Sunß gulleja flehtspreekschä, fatruhzees no meege fkreem reedams taißni mehneßim wirßä. Lagstigalla fazzija: „Mereij, ne-aiffmazzinajees kallu; — reij zil gribbedams, no fchihß gaismas tu neko ne-atreeßi!“ Sunß nau weenigajs, kas gaismai welte reij wirßä! L.....l.

Par peeminnu

Saldus, Sachtinu ffohlmeisterim W. Dannenberg, par ufzihrtigu ftrahdashanu pasneegta tannü 26. Februäri 1868.

Paldeews par wiffahm mahzibahm,
Ko lihds fchim ffohlai sneednis;
Par wiffahm tahm isluhgshanahm —
Ko Deewam nest nelednis.
Tu mahzi ar preezibu,
No wiffas firds ar mihlibu.

Pehz Tawas labbas preekschihmes
Lihds zitteem esnu krahjis,
Un ar' preeksch sawas dwehfeles,
To labbum' mekht gahjis.
Bet Tew diwdesmit gaddini
Nu wiffu spehlu nehmußchi.

Ar nopuhtahm Tu audsejis
Weens pats nerahtnus behrnus —
Bes palihga tohs waddijis
Ka ganniasch sawus jehrus.
Gan nahktohs wiffseem pateiktees,
Un mihligi Tew atßweiktees.

Bet dauds irr, kas Tew fskaudibu
Par darbu — algu rahda,
Un saude kreetnu mihlibu —
Ko Jesus preekschä stahda:
„Tohs gohdajeet, kas wadda juhs —
Tad Deewa meers jumß firdi buhs.“

Bet es par Tamu puhliu,
Nu „paldeews“ falku mudri;
Ka Tu bes wiffu labbumu
Til strahdajis ween gudri.
Kaut zilweß dafch to ne-ißproht — —
Taws paleef preeks, lihds nomirtoht!

Par to tad ar' tas Debbes' Tehws,
Kad winna faule tikfi,
Tew fauls: „Mahz schurp mans tizzigs behrnß!“
Tad krohni galwa litfi:
Ka Kristus kalps un strahdineefs,
Kam Deewam kalpoht ween hij preeks.

No mihlestibas esnu es
Schihß perschinas fassihmej's;
Lai tahß Tew tahdu preeku neß
Ka mamim, — kas tohs rihmej's;
Gan ne-irr gresni falittas.
Bet tal no firds tahß rakßittas!

J. Dhsol, Sachtinu pagasta.

Ffohlaß behni, kas wehl nemahß lassihß.

Waj ffohlä tohs behrnus buhs usnemt, kas wehl nemahß lassihß, par to jau daschadi irr spreeßs. Gribbu

arri raudsiht, waj fchäi leetai kasinn zaur kahdu padohmu newarretu palihgä nahlt.

Wiswairahß leeläs ffohläs pawiffam wairs negribß usnemt tahdus, kas wehl nemahß lassihß. Sinnams grubta leeta gan ar' irr. Kad ar ahbezneekem lai nokawejahß, kur lihds 50 zitti behni mahzami? Ahbezneekem ka sinnams wajag stipra usraudßschana, ka lai tam kas peelihp. Bet kad zil nezil eedalla, tad tomehr kahds brihdis arri preeksch scheem atleef. Zebßchu mahtehm, mahjä uszihrtigi mahzidamahm ar leelu puhliu, til pee dascha isdohdahß ar lassihß mahzishanu; tad tomehr ffohlä gan daudsreis pee ne it flinkeem behrneem it labbi weizahß. Zo fchä mahja jaunä ahbezä, un daschä weeta lassishanu un rakßishanu weenä reisä. Behnam tuhliht ohträ stundä tas us tahfeli ja-usrakßta, fo pirmä mahziwees, un tä tad diwkhrtigä mehrä tas winna garrä eespeeschahß. Wehl ohtradi: behrnß ffohlä jo wairahß un pehz eedallita laika pee grabmatas teef peeturrechts, tadeht ar' dauds wairahß ruhpes turr par mahzibu. Bet mahjäs turpretti ihsteni laiks nau nolikß kad wajaga mahzitees, mahzahß kad peetohp; pa-eet pusdeenas, ir dauds reis weffelas deenas, kur ahbeze nemas netohp zillata. Schoreiß ihpafchi negribbu wis rakßihß par to, ka buhs mahziht, bet gribbu raudsiht, waj scheem mahjneekem, teem ahbezß behrneem arri newarretu isgahdaht weetinuu pee ffohlaß galdeem, ka tee tur tiktu peenemti.

Kad behna wezzaki pafchi grabmatu neproht, tad fchahdi wezzaki arri par sawu behnu mahzibu neruhpejahß, jo tee pafchi to leelu labbumu nau baudijufchi, ka tee lassohß few daschu garrigu un laizigu labbumu buhtu fmehlufchees. Zeb kad behnam wezzaki jaunam jau nomirß, tad winnam to ihstu apgahdneeku truhßß, kas par winna dwehfeles un meefas apkohpshanu gahdatu, un dauds reis arri wehl nemihligi audßinataji teem peefschirti. Sakkat, kas ar fchahdeem noscheshlojameem behrneem lai noteef, ja teem ffohlu tadeht leegtu, ka tee wehl neproht lassihß? Kur tee pafchi to lai nemm, kad tas teem nebuht nau sneegß? Waj tas buhtu pareißi, mihli ffohlotaji, ka preeksch scheem sawu firdi aifflehdßam? Ne! Kad Deews fchohs tä peemellejis un teem jau grubtnus dauds reis jazeesch meefigi, tad lai mehß sawas firdis preeksch scheem ne-aifflehdßam; bet ar mihlu prahtu winnus lai peenemmam to Kungu peefaukdami par palihgu. Zo fchee it ihpafchi mums ustizzeti, mums teem buhs ruhpiigi tehwa un mahtes weetu ispidihß, par winnu dwehfelehm gahdaht. Kas notiktu, ja mehß arri ar scheem negribbetum puhletees, waj tad teem nebuhtu tumßibä japaleef? un tee nekahdu labbumu no wiffahm tahm dahgahm mantahm pafchi newarretu smelt. Es zerreju, ka neweens ffohlotajis, mahzitajis un neweena pagasta waldschana tadeht tahdam behnam ffohlu neleegß, ka tas wehl neproht lassihß. *) Bet Juhs mihli wezzaki, fainneeki un

*) Mahzibu gan neweentan behnam neleegßim; bet doßmajam: „Kas 2 falkus dioma, neweenu nekerr!“ un pateefß essam atradußihß, ka tannis ffohläs, kur reisä teef mahziti ahbezneeki tohwa ar wihlgeem grabmatneekem, tee ahbezneeki ahtri ne-ißmahjabs lassihß, un tee grabmatneeki zaur teem ahbezneekem teef aiffaweti eefsch ratißschana

wiffi, kam Deews behrnu oudsefchanu ustizzejis, nedohma-
jeet wis, ka Zums mahjä nelahdas ruhpes nau jaturna
par to, ka Zuhfu behrni eemahzahs lassibt. Zo no tah-
deem wezakeem, kas paschi grahmatu proht, gan arri warr
pagehrecht, ka tee saweem behrneem jau mahjä eemahza
lassibt. Zums nebuhs wis to skohlu wiffai apspeest ar
tahdeem behrneem, kas wehl abbezë mahzami. To fo
augfcham minneju, tas tillai sibmojahs us tahdeem, kam
schibs mahzibas pasneedejei truhkt. Skohlmeisteris gan,
ja daudi lahdu 10 abbezneekus warr ukemt, ja tam
lahdi 50 zitti behrni mahzami, bet wairahk jau arri ne. *)
Zums mihteem wezakeem nebuhs wis zaur tahdu kuhtribu
skohlas darbam gruhtibas darriht, bet jo wairahk zaur
gruntigu mahjas-mahzibu skohlas mahzibai nahkt palibgä.
Ja Zuh, mihtki wezaki, til zil nezil ar saweem skohlmei-
stereem weenprahitigi kohpä pee saweem behrneem strah-
datut, Zuh jau daschus jaukus auglus buhtut panah-
kuschä. Bet Deewam schehl wehl daudi weetas wezaki
ar skohlu dshwo lä fweeschineeki. Tä lai joprohjam
wairs nenoteek, bet tillabb' skohlmeisteri lä wezaki zekkat
fawä starpä ihstu beedribu, un strahdajeet kohpä preefch
behrnu dwehsefcham, un ja to eefsch ta Kunga wahda
darriheet, ta teefcham Zuhfu darbs ar baggateem angteem
buhš fwehtibts.

R. Schwanberg.

Swehtas Druffkas.

29.

(Sohga gr. 6, 25. 26.)

Israëla behrni nopuhtahs appafsch Midijaniteru juhga.
Midijaniteri, sabecedroti ar Amalekiterem un ar zittahm
paganu tautahm „no rihta puffes“ (6, 3.). Israëla
behrneem usbrucka un tibri klaiji islaupija, tä ka Israëla
behrneem ir barribas sahka truhzin.

Schihm me efigahm misofchanahm laikam gan arri
mohzibas tizzibas deht buhs peebeedrojuschahs. Tee
pagani Israëla behrneem gan sawu tizzibu buhs usspeedu-
fchi, gan ar labbu, gan ar launu. Ka tä notizzis, to
no ta warram atflahrt, ka daudi Israëla behrnu Baalam
kalpoja, tä ka pascham Gideäna tehnam weens Baala
altaris ar kuplu meshu bij pee mahjas.

Israëla behrni no tahdas gruhtas wehrgofchanas nu
bij atwabbinajami. Bet lä to isdarriht? Wispirmahk
zaur to, ka Baala altaris tikka nolaufts un
tas kupls mesh, kas tur klaht bij, tikka no-
zirfts. —

naš un zittahm leetahn. Neweenam skohlmeisterim newarram seegt,
ka wiafch no mihlestibas dshits, sawäs brühwundäs abbezneekem
eemahza lassifcham, bet to katra prahitiga skohlaswaltschana gan
asleegs, ka rakhama skohlä, fo pagawis usturr, kohpä ar teem pil-
nigeem lassitajeem, arri abbezneeki teek mahziti. Mufhu behrni zaur
zauribm, ja daudi, til 3 seemas paleek rakhama skohlä; zil wiari
warrehs smahzitees, ja no schi ihfa laika itdeenäs wirneem wehl
lahdas stundas atrauß preefch abbezneekem? — Preefch abbezne-
teem, fo wezaki nemahza, ihwafchi jaweezet strahpes skohlas,
kä Widsenim daudi weetas atrohnamas.

*) Tad tee 50 zaur teem 10 laikam 10 reis par deenu tiks aissaweti!
G. W.

Kad weena tauta no ohtras teek pahwahreta un spee-
sta un spaidita un kad nu eefahl pehz pestifchanas brehkt —
tad wispirmahk us scho jautafchanu buhs ja-atbild: „Waj
tu, nospeesta tauta, warrubht Baalam altaris ne-efi
buhwejuß un kuplus meshus stahdijni?“ Ar zitteem wah-
deem falkoht: „Waj no dshwa Deewa ne-efi atlahpu-
fees? Waj nenizzini Deewa wahrdus un Deewa nammu
un Deewa sakramentus? Waj netizzigä prahtä ne-atmetti
Deewa krushta schelastibas-noflehpumus?“

Un ja tewim, tautai, us scho jautafchanu ja-atbild:
„Ja, gan!“ tad tas buhs ta Abbezë tawas pestifchanas:
Nolan! Baala altaris! Nozehet tohs kuplohs meshus!
Agreesees gruntigi un freetni no sawas netizzibas un no
sawas pasaules mihlestibas. Zo schee abbee, tawa ne-
tizziba un tawa pasaules mihlestiba, schee irr ta ihsta
Baala kwehpinafchana. Un peeagreesees atkal tam dsh-
wam Deewam un krushta sistam Pestitajam. Buhwe ar
wahrdu falkoht tam Kungam weenu altari. Tad teefcham
tu tiks atrahfchibts tillabb' no sawas meefigas lä arri no
sawas garrigas kalpofchanas.

Bet ja tu, tauta, Baala altari negribbi nolaußt un
tohs kuplohs meshus negribbi nozirft: ta no cenaidneeku
naggeem netiksi walkä, bet wiari tewi wehl wairahk spee-
dihš un ar lahjam mihs. Un tu to arri buhfi pelnijusti.

Tapat schi gaddu fiortena eefahlumä pee Bruhfcheem
notizzis. Netizziba Bruhfchös kupli bij auguß un wai-
rahk, daudi wairahk bija to pasaules mihtotaju ne lä to
Jesüs kalpotaju. — Deews to rediedams Bruhfcheem par
daktereem peesuhitija tohs Frantschus. Frantschi Bruh-
fchus uswahreja, kalpinaja, wehdshinaja, misoja, moh-
zija. Nu Bruhfchi mannija, ka tak weens Deews eeffoht
debbests. Us scho gandrihs jau aismirsto Deewu wiari
nu sahka brehzin, no netizzibas pee tizzibas greefdamees.
Tä Bruhfchi Baala altaris nolaußt un tohs kuplohs eka
meshus nozirta un tam dshwam Deewam altaris sawäs
firdis usbuhweja.

Un reddi, schis tahds jauns tautas gars Deewam lab-
patifka. Deews wiareem peesuhitija ne til weenu paschu,
bet wairahk Gideänu: Steinu, Scharhorstu, Blicheri,
Jorku un wehl daschus zittus Gideänuš, kas tohs atpesti-
ja no Frantschu juhga. —

*
*
*
*
*

Peterburgas Jesus brandfë

d it m u f c h i: Anne Zannion, strahdneeka Zehkaha un Annes m.; Leene
Sahger, bifketneeta Zahra Sahgera un Katrihnes m.; Eibse Winkel-
mann, atlaista saldata Krißga un Annes m.; Nikolai Lehpschlenger,
atlaista unteroff. Erneeta un Annes d.; Andrejs Smak, dischlera Peh-
tera un Mimes d.

a i m i g g u f c h i: Heinrich Reinhold Lehmann, atlaista saldata Dohwida
un Annes d., 4 g. w.; Jahu Prunkul, atlaista saldata Krißga un
Leenes d., 1 g. w.; Reinhold Anderfohn, musikant, 35 g. w.; Eibse
Winkelmann, atlaista saldata Krißga un Annes m., 5 deen. w.; Mik-
kel Kolit, leitbegward, Moskawas pulka saldats no Widsenimes, 23 g.
w.; Pehter Koffe, atlaiste unteroff. no Jaunpils Widsenim, 56 g. w.
u f a u k t i: Simon Jakubow Wam, atlaiste unteroff. no Kurjemmes, ar
Wudokiju Janassew no Nowgerodes.

Latw. awifchu awghadatajs: Gotthard Bierhuff.

No zensures atwehlehts. Jelgawä, 29. Junt 1868. Nr. 65.

Druffahs pee J. W. Siessenhagen un debla.